

SJØMANNSKIRKEN - ØKUMENISK RAPPORT 2021

Økumenisk samarbeid om betjening av sjøfolk

Sjømannskirken fortsetter sitt medlemskap i International Christian Maritime Association (ICMA). ICMA ble etablert i 1969 og er en global økumenisk organisasjon med 28 medlemmer fra ulike kirkesamfunn og kristne organisasjoner. Alle medlemmene er engasjert med og for sjøfolks velferd, inkludert fiskere og familiene til dem som har sitt arbeid på sjøen. ICMA er registrert i Storbritannia som hjelpeorganisasjon. Norden regnes som en egen region i ICMA. De nordiske sjømannskirkene har dermed én plass i styret som går på omgang. Sjømannskirken ved generalsekretær Jeffrey Huseby tiltrådte styret i 2020 og har også ivaretatt vervet i 2021. Møtene har foregått på Teams med unntak av et møte i London høsten 2021.

Sjømannskirken deltar i lokalt ICMA-samarbeid i Hamburg, Singapore og Aberdeen. ICMA driver også beslutningspåvirkning (advocacy) gjennom representasjon ved International Labour Organization (ILO) og International Maritime Organization (IMO) og driver juridisk rådgivning for sjømannsprester som er i berøring bl.a. med rettighetstematikk for sjøfolk. I 2021 har dette i hovedsak handlet om to problemstillinger; spørsmål knyttet til koronapandemien (vaksiner, mannskapsskifte etc) og til skip som har blitt liggende i Svartehavet i forbindelse med krigen i Ukraina.

Svenska Kyrkan i Utlandet (SKUT) forlot ICMA-fellesskapet ved årsslutt 2018 ettersom den maritime delen av arbeidet var fraværende. Sjømannskirken opprettholder sitt medlemskap selv om arbeidet rettet mot sjøfolk er redusert til ca 5-10 % av Sjømannskirkens totale arbeid. Engasjementet opprettholdes på grunn av de lokale kontaktene, men også i solidaritet med utsatte grupper som får bistand og hjelp gjennom ICMA og medlemmer av ICMA. Sjøfolk er da også Sjømannskirkens opprinnelige målgruppe, dens «første kjærlighet».

Glimt fra økumenisk kontakt og samarbeid

Sjømannskirken lokalt har kontakt med andre kirkesamfunn der organisasjonen har sjømannskirker. Kontakten består normalt av at ansatte deltar på kontaktmøter. I noen grad arrangeres det økumeniske gudstjenester og noen steder samarbeider man om ulike tiltak. I 2021 ble kontakten opprettholdt, men da i stor grad digitalt pga pandemien. Fysiske møter var i 2021 i stor grad fraværende. Likevel kan vi nevne:

I **Los Angeles** har sjømannspresten som tidligere år vært med i et pastorfellesskap med samlinger. Deltakerne er fra ulike protestantiske kirkesamfunn. Kirken samarbeider også med Beacon House, en diakonal institusjon som tilhører en tverrkirkelig organisasjon.

I **Houston** har man også i 2021 hatt et godt samarbeid med Tellepsen International Seafarer Center (TISC) og North American Maritim Ministry Association (NAMMA). TISC er et velferdssenter for sjøfolk som befinner seg i Houstonområdet og senteret har også en sjømannspresttjeneste som besøker alle skip som kommer til området. Tjenesten utføres av prester fra den katolske kirke, den lutherske kirke, den episkopale kirke og den presbyterianske kirke. Sjømannsprestene er ansatt og lønnet av sine respektive kirkesamfunn. Selv om antallet anløp av skip med norsk mannskap er betydelig redusert, gir fellesskapet i senteret god hjelp til å opprettholde kontakt med nordmenn på skip. Sjømannskirken i **Miami** har samarbeidet med Svenska kyrkan i Utlandet i Florida om en felles gudstjeneste i måneden.

I **Singapore** har Sjømannskirken grunnet vakanser og pandemien ikke deltatt på det faste nettverket for sjømannsprester i 2021. Forumet har møter for å samtale om felles utfordringer og å utveksle erfaringer.

Nettverket består av representanter for lutherske, angelikanske og katolske sjømannskirker/utenlandskirker.

Sjømannskirken i **Pattaya** deltok i 2021 på møter i Bangkok saman med delegater fra thailandske kirker og andre utenlandske kirker knytta til Christian Church of Thailand. Sjømannskirken samarbeider med den svenske, danske og finske utenlandskirken i Thailand om felles gudstjenester. Den svenske utenlandskirken har dessverre måttet trekke seg ut av samarbeidet grunnet økonomi.

Besøktjenesten på skip ut fra **Norge** har en etablert kontakt med Den Katolske kirke i Stavanger og Ålesund. I noen grad har Sjømannskirken løst oppdrag sammen med disse menighetene. Tjenesten har imidlertid vært sterkt begrenset av pandemien da rederiene har vært svært restriktive med hensyn til skipsbesøk. Våre ansatte har stort sett kun vært ombord i forbindelse med bereskapsaker og ulykker.

I **Hamburg** ligger de nordiske sjømannskirkene/utenlandsavdelingene i samme gaten og her samarbeider vi aktivt med de nordiske sjømannskirkene/utenlandsavdelingene om felles gudstjenester med de største kirkene som er involvert i havnearbeid i Hamburg. Grunnet pandemien har man i 2021 ikke kunnet samarbeide som ellers. Heller ikke i **Rotterdam og Antwerpen** har Sjømannskirken kunnet samarbeide med ICMA sine medlemmer i en tysk og en nederlandsk sjømannskirke som tidligere år. Også i **Benelux-landene** har man hatt svært reduserte muligheter for økumenisk samarbeid i 2021. Man har likevel hatt kontakt med de skandinaviske kirkene regionen, erfaringsutveksling og samtaler om samarbeidet fremover. Det har også vært god kontakt med All Saints, den episkopale kirken i Waterloo.

I **Aberdeen** er Sjømannskirken medlem av Port Welfare Committee som består av lokale og regionale organisasjoner som besøker skip i området. Vi er også medlem av Aberdeen Churches Together og har uformell kontakt og god kontakt med Salvation Army, Stella Maris (katolsk), Metodistpastor og menighetsmedlemmer av en Baptistmenighet. Under Covid-19-pandemien har mye av arbeidet rettet mot sjøfolk vært innstilt. Mannskapene har ofte måtte være ute i lange perioder uten å få mannskapsskifte.

Sjømannskirkens studentarbeid har i begrenset grad hatt økumeniske gudstjenester i 2021. Sjømannsprest for studenter i Nord-Amerika deltok på én fysisk gudstjeneste og en digital gudstjeneste i advents-/juletiden sammen med den danske studentpresten. Studentpresten deltok også på gudstjeneste i Minnekirken i Minneapolis. Studentpresttjenesten har for øvrig vært sterkt hemmet av pandemien.

Samarbeid på ledelsesnivå

Det hører med å nevne at Sjømannskirken på generalsekretærnivå har jevnlig møter med de nordiske sjømannskirker/utenlandsavdelingene. De operative lederne og generalsekretær har også hatt jevnlig møter med Svenska Kyrkan sin utenlandsavdeling. Det siste året har vi hatt møter med tanke på å utvikle samarbeidet, men mye av samarbeidet lå brakk i 2021. Nå som pandemien slipper taket, ser vi på muligheten av å samarbeide i Singapore, Dubai, Kypros m m. I tillegg til pandemien skyldes mindre samarbeid Svenska Kyrkans økonomiske situasjon og omleggingen av arbeidet som de er inne i. Utenlandsavdelingen i Svenska Kyrkan har fått pålegg om å halvere budsjettet innen 2030.

Sammenfatning

Som man kan lese ovenfor har det økumeniske samarbeidet hatt trange kår i 2021. Dette skyldes i hovedsak pandemien. De periodene med lettelse i restriksjonene, var fokus på oppstart i det ordinære arbeidet på sjømannskirkene. Gjeldende avtaler om samarbeid videreføres imidlertid og intensjonen er å ta opp den økumeniske kontakten etter hvert som restriksjoner og kapasitet tillater det. Slik det ser ut nå, vil det økumeniske samarbeidet først komme i gang i høsten 2022.

Jeffrey Huseby
Generalsekretær
07.05.22